

Tájékoztató a Hajdú- Bihar Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2022. évi tevékenységéről

**Pintér Antal Tamás t. ezredes
igazgató, tanácsos**

2023. Debrecen

I. BEVEZETÉS

A Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (2023. január 1-jétől Hajdú-Bihar Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság) (a továbbiakban: igazgatóság) a 2022. évi célkitűzéseit az országos stratégiai célok alapján, a vármegyei sajátosságokra és a fő veszélyeztető hatásokra figyelemmel határozta meg.

Az igazgatóság biztosította a lakosság élet és vagyonbiztonságát. Feladatait rendezett, szabályozott keretek között, a kialakult helyzetre való megfelelő szintű reagálással látta el a vármegye közbiztonságának növelése érdekében.

A katasztrófavédelem hatósági szakterületének munkáját 2022 évben is az ügyfélközpontú támogató hatósági jelenlét, a széleskörű előzetes tervegyeztetések és a konzultációs lehetőségek, valamint a hatósági és szakhatósági tevékenységek, az eljárások szakszerű és jogszerű lefolytatása jellemezte. Az országos jogalkalmazási gyakorlatnak, az ügyfelekkel való szoros együttműködésnek, a szolgáltató közigazgatási szemléletnek köszönhetően a hatósági és iparbiztonsági felügyelet alatt álló szervezetek a szabályokat jellemzően betartották. Az önkéntes jogkövetés és ezáltal a biztonság Hajdú-Bihar vármegyében erősödött. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt fejlesztések megvalósulását a kiegyensúlyozott, tudatosan tervezett hatósági munka biztosította.

Az igazgatóság továbbra is kiemelt figyelmet fordított a fehér folton közreműködő, vagy önálló beavatkozást vállaló önkéntes tűzoltó egyesületekre, ezzel segítve elő a káresetek felszámolásában való közreműködésüket. Az önkéntességet a pályázatok által biztosított támogatási rendszer jelentősen előmozdította, melynek eredményeként folyamatosan nő az egyesületek feladatvállalása a beavatkozások területén.

Nem tervezett feladatokat generált az ukrán orosz háborús konfliktus nyomán az Ukrajnából hazánkba menekültek ellátásának és elszállásolásának koordinálása. Ez szoros együttműködést követelt meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal. A háborús helyzethez kapcsolható személyi és dologi költségek gyűjtése, jelentése rendszeres, folyamatos napi munkát jelentett, míg az anyagi-gazdasági szolgáltatásra történő kijelöléssel összefüggő kártalanítási eljárásokban az igazgatóság több szakterülete dolgozott együtt.

A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: VBÖ), illetve a végrehajtási rendeletei hatályba lépését követően az okmány és tervrendszereinkben átvezetésre kerültek a megváltozott megnevezések és fogalmak.

A gazdálkodási tevékenységet a törvényes működés, a takarékos, az ésszerű és költséghatékony forrásfelhasználás és a feladatok végzését segítő informatikai szolgáltatások ütemezett biztosítása jellemezte. Az igazgatóság a rendelkezésre álló előirányzatokat költségtakarékos, ésszerű gazdálkodással használta fel.

Az ügyintézés és ügyiratkezelés az e –közigazgatási programban kitűzött céloknak megfelelően biztosított. Iratainkat, a jogszabályi kivételektől eltekintve, kizárólag elektronikusan készítettük és kezeltük, tovább csökkentve a papír alapú iratforgalmat.

Vármegyénkben a lakosság állandó tájékoztatói forrásként tekintett az igazgatóság ügyfélszolgálatára, melynek keretében állandó kapcsolatot tartottunk a minket megkereső állampolgárokkal, az általuk megjelenített, hatáskörünkbe tartozó problémákat megoldottuk, az azon túlmutató ügyeket a közigazgatás hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv felé továbbítottuk.

II. A VÁRMEGYE VESZÉLYEZTETETTSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása, kockázatazonosítási eljárás tapasztalatai:

A vármegye települései a rendkívüli időjárással összefüggő kockázat, az ár- és belvízi veszélyeztetés, a veszélyes anyagot tároló, felhasználó, gyártó üzemek hatásai, a légszennyezettség, a járványok kockázata, a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák és az ivóvízbázis sérülékenysége alapján – a katasztrófavédelmi törvény végrehajtási rendelete szerint – különböző katasztrófavédelmi osztályokba tartoznak. 2022-ben 8 I., 49 II. és 25 III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településünk volt. (1. sz. melléklet)

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény és a végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI.10.) Korm. rendelet 21.§ (2) bekezdése értelmében a települések polgármestereinek közreműködésével 2022-ben is felülvizsgáltuk a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolását. A javaslatok vármegyei szintű társszervekkel való felülvizsgálata után Kaba település II-ből - I-be való sorolását kezdeményeztük a felső küszöbös üzeme, a Chemical-Seed Kft. okán.

Operatív törzs alkalmazás:

Többtefeladatot jelentett az Ukrajnából menekültek kezelése az igazgatóság és a helyi szervek számára is. A menekültek elszállásolásának koordinálására operatív törzsmunka került elrendelésre. A kollégák objektumokat és eszközöket vettek át a jelentkező feladatok végrehajtására gazdasági anyagi szolgáltatás keretében. Napi rendszerességgel adatokat szolgáltatottak a BM OKF operatív munkaszerve részére. Több héten keresztül 5-6 fő biztosításával támogattuk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkáját.

III. A TŰZOLTÁSOKRÓL ÉS A MŰSZAKI MENTÉSEKRŐL

A vármegye tűzvédelme, területi lefedettsége:

Hajdú-Bihar vármegye mentő-tűzvédelmi feladatait három katasztrófavédelmi kirendeltség, négy hivatásos tűzoltóság, három katasztrófavédelmi őrs, négy önkormányzati, egy főfoglalkozású, egy alkalmasszerűen igénybe vehető létesítményi, egy önállóan beavatkozó, valamint huszonnégy közreműködő önkéntes tűzoltó egyesület látja el.

Területi lefedettség szempontjából igazgatóságunk hetvennyolc Hajdú-Bihar, tizennégy Szabolcs-Szatmár -Bereg és négy Békés vármegyei településen biztosítja a mentő-tűzvédelmi feladatokat.

Tíz Hajdú-Bihar vármegyei település mentő-tűzvédelmét szomszédos megyék tűzoltói látják el a következő eloszlásban: három településen Békés, két településen Jász- Nagykun Szolnok míg öt településen Borsod - Abaúj- Zemplén vármegyei tűzoltó egységek. A vármegye készenléti szerállománya az elmúlt évben nem bővült.

Számok, statisztikai adatok, tüzesetek-műszaki mentések-beavatkozást igénylő események, összehasonlító adatok:

A vármegyénkben működő tűzoltóságok beavatkozási tevékenységét a területi sajátosságok és az időjárási körülmények alapvetően határozták meg. Elsődlegesen a szabadtéri valamint az otthon jellegű létesítményekben keletkezett tüzesetek, továbbá a viharkárokkal és közúti balesetekkel összefüggésben végrehajtott műszaki mentések voltak a legmeghatározóbb területek.

2022-ben az igazgatóság működési területén összesen 3237 beavatkozást igénylő tűzoltói esemény történt, amely az előző évhez viszonyítva (2756) 15%-os növekedést jelent. A 3237 beavatkozást igénylő esemény 99 %-ban a legalacsonyabb riasztási fokozatú (I./I.K.) erők-eszközök alkalmazásával került felszámolásra. Nagyobb erőt és eszközt igénybe vevő beavatkozásra közel 55 esetben került sor.

A téves jelzések száma (1269) az előző évhez (1062) képest 16%-os emelkedést mutat. A tűzjelző rendszerről érkező jelzésekhez történő vonulások (633) a téves jelzések közel 50%-át alkotják, amely a 2021-es évhez viszonyítva (487) 23%-os növekedést mutat.

Kéménytűzhöz 48, beavatkozást igénylő szén-monoxid szivárgáshoz 47 esetben kellett vonulni. A szén-monoxid szivárgás következtében indított vonulások 45%-a téves jelzés volt. 2022-ben két személy vesztette életét CO-mérgezés következtében. Egy családi házban 11,5 kg-os PB gázpalackról üzemeltetett Siesta típusú, nyílt égésterű fűtőberendezést használtak, amelynek égésterméke 2 idő ember halálát okozta. Fontos kiemelni, hogy haláleset CO-riasztóval rendelkező helyszínen nem történt. A CO-os események téves jelzéseinek jelentős részét a szén-monoxid érzékelők bejelzése okozta.

A katasztrófavédelem tüzmelegelőzési tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít az ilyen jellegű események megelőzésére.

A tüzesetek jellemzői:

Vármegyénkben 2022-ben 1518 beavatkozást igénylő tüzeset történt. A tüzesetek száma 2021-hez képest (994) 35%-os növekedést mutat, melynek oka a szabadtéren bekövetkezett vegetációtűzek számának emelkedése (542).

A műszaki mentések jellege:

Egységeink 2022-ben 1719 műszaki mentést hajtottak végre, amely az előző évhez (1762) képest 12% -os csökkenés. A műszaki mentések számát jelentős mértékben meghatározták a közúti balesetek, valamint a fakidőlések, és a vízkárok elhárítása, ez utóbbi az összes műszaki mentés jelentős részét adta. Vihar okozta károk elhárítása érdekében 235 esetben vonultak a vármegye tűzoltói. *A vonulási adatokat a 2.sz. melléklet mutatja.*

A 2022. év kiemelkedő káresetei:

Szabad területen történt kiemelkedő jelentőségű tüzesetek:

2022.05.23-án Hortobágy, Faluvéghalma major térségében bekövetkezett tűz során 200 hektáron nádas égett. A tűz természetvédelmi területet veszélyeztetett. A tényleges riasztási fokozat III-as kiemelt volt. A tüzeset következtében indított tűzvizsgálati eljárás során a kelezési ok nem került megállapításra.

2022.03.28-án Bojt település külterületén száraz gaz, nádas, bozótos és csatorna part égett kb. 100 hektáron. A tűz természetvédelmi területet érintett, erdőt és állatvilágot veszélyeztetett. A tényleges riasztási fokozat IV-es kiemelt volt. A tüzeset következtében indított tűzvizsgálat a kelezési okot nem tudta megállapítani.

Ipari létesítmény területén bekövetkezett kiemelkedő jelentőségű tüzesetek:

2022.03.05-én Debrecenben a FAG Magyarország Kft. 10000 m²-es gyártócsarnokában a munkagéphez kapcsolt szűrőházban keletkezett tűz. A tényleges riasztási fokozat IV-es kiemelt volt. A

tüzesetet követően indított tűzvizsgálati eljárás megállapította, hogy a tüzet nyílt láng, mechanikus szikra okozta.

2022.05.23-án Debrecen-Bánk településen egy műanyag termékeket gyártó üzemben, egy 500 és egy 400 m²-es épület égett teljes terjedelmében, valamint 2000 m²-en szabadban tárolt műanyag termékek égtek. A Hajdú KML a helyszínen a méréseket végzett, melynek értékei az egészségügyi határértéket nem haladták meg. A tényleges riasztási fokozat V-ös kiemelt volt. Az ügyben tűzvizsgálati eljárás indult.

Tűzvizsgálati eljárások:

2022-ben 58 tüzeseti helyszíni szemlélet folytattunk le, amelyből 46 esetben tűzvizsgálati eljárás is indult. Az eljárások megindításának oka jellemzően a hatóság vezetőjének döntése volt, mely az összes megindított vizsgálat 59%-át tette ki. Ezeknél az eseteknél a vizsgálat célja – a tűz keletkezési okának felderítése, elsősorban prevenció céljával. Gépjárműveknél szóba kerülhet a karbantartás elmulasztása, esetleges típushiba. Épületeknél kivitelezési problémák, nem megfelelő építőanyag használata, tűzvédelmi szabályok be nem tartása vagy nem szabványos tűzvédelmi berendezések alkalmazása is vezethet tűz kialakulásához. Az így megszerzett tapasztalatokat elsősorban a hatósági szakterület tudja hasznosítani, de a készenléti állomány is fontos ismeretekhez jut, amit a beavatkozások során kamatoztatnak. A tüzeseti helyszíni szemléletet és tűzvizsgálati eljárásokat a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat állománya folytatta le. A tűz keletkezési okát 65%-ban lehetett megállapítani. (3. számú melléklet)

Képzések és gyakorlatok:

A képzési feltételek a vizsgált időszakban a vármegye valamennyi készenléti feladatot ellátó állománya számára biztosítottak voltak. Az éves kiképzési tervekbe a vármegyei sajátosságokhoz igazodva beépítésre került az ár - és belvíz elleni védekezésre, a szabadtéri tűzoltásra, a szélsőséges időjárási körülmények okozta műszaki mentésekre, valamint a megújuló energiák által okozott tüzesetek felszámolására történő felkészülés is.

2022. évben összesen 16 ellenőrző, 30 szituációs begyakorló gyakorlat, valamint 195 helyismereti foglalkozás zajlott le. A gyakorlatok szervezésénél, végrehajtásánál az életszerűséget vettük alapul. A gyakorlatok célja a megfelelő eseménykezelés elősegítése volt. A szakmai utánpótlás biztosítása érdekében az önkéntes tűzoltó egyesületek, a létesítményi és az önkormányzati tűzoltóságok nem főfoglalkozású tűzoltói részére 40 órás alaptanfolyamot szerveztünk és tartottunk.

Gyakorlatok végrehajtása:

2022-ben a tervezett területi szintű ellenőrző gyakorlatokat egy kivétellel végrehajtottuk. Áprilisban Hajdúnánáson a Tedej Zrt.-nél, májusban Püspökladányban a Klorid Zrt. telephelyén zajlott le a gyakorlat. Az irányítás és a beavatkozás szempontjából mindkettő megfelelt értékelést kapott.

A kirendeltségek füstkamra gyakorlatot hajtottak végre, melynek fontosságát az adja, hogy a tüzesetek kísérő jelensége a füst, amely jelentős mértékben megnehezíti a kárfelszámolás végrehajtását. A füsttel telített helyiségben nehéz a tájékozódás, ezáltal sokkal lassabb a mozgás is, mindezeket túl a korlátozott látási viszonyok pszichésen is megterhelik a beavatkozó állományt. A gyors és hatékony kárfelszámolás, valamint a személyi sérülések elkerülése érdekében nélkülönözhetetlen a készenléti állomány ilyen irányú felkészítése, egyben a gyakorlás lehetőséget teremt, hogy a kollégák megszerezhessék a beavatkozáshoz szükséges rutint, illetve készségszinten tudják használni a beavatkozáshoz szükséges felszereléseket.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei tűzoltó kollégákkal páros daruemelési gyakorlatot szerveztünk a Nyíregyházi Vasútállomáson. Ezen a gyakorlaton bonyolultabb emelési feladatok végrehajtására került sor, melynek célja két daru tevékenységének összehangolása, és a fokozott figyelem egymás tevékenységére.

Az év utolsó hónapjában a Debreceni Nemzetközi Repülőtéren kényszerhelyzeti gyakorlat végrehajtásába vonták be az igazgatóságot, amelyet az ellenőrző Légügyi Hatóság megfelelőre értékelt.

Önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek:

A vármegyében négy önkormányzati tűzoltóparancsnokság (a továbbiakban: ÖTP) működik. Az ÖTP-k a tűzoltási és műszaki mentési tevékenységüket a működési terület szerinti hivatásos tűzoltóparancsnoksággal kötött együttműködési megállapodás alapján, a megállapodásban foglalt településeken, elsődleges műveleti körzetükben végezték. 2022-ben 375 esemény történt, amelyek többségét önállóan hajtották végre. A négy ÖTP-ből három 24/48 órás, egy pedig kísérleti jelleggel (Egyek ÖTP) 24/72 órás, váltásos munkarendben foglalkoztatta az állományát.

Az ÖTP-k részére kiírt 2022. évi pályázaton mind a négy indult, az elnyert 15.202.582 Ft támogatás nagyban hozzájárult a működőképességük megőrzéséhez. Az eszközök, szakfelszerelések átadás-átvétele az igazgatóságot ünnepélyes keretek között zajlott.

Az igazgatóság illetékességi területéhez tartozó hivatásos tűzoltó-parancsnokságok működési területén összesen 24 Önkéntes Tűzoltó Egyesület (a továbbiakban: ÖTE) kötött együttműködési megállapodást Hajdú-Bihar vármegyei tűzoltóparancsnoksággal, melyből 17 Hajdú-Bihar, 7 pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében található.

A vizsgált időszakban folytatódott az ÖTE-k mentő tűzvédelemben történő szerepvállalásának megerősítése, melynek érdekében a Hajdú-Bihar Vármegyei Tűzoltó Szövetséggel közösen 40 órás tűzoltó alaptanfolyamokat szerveztünk.

A 2022. évi pályázat eredményes lebonyolítása érdekében a tűzoltóparancsnokságok konzultációt tartottak az érintett ÖTE-vel. Tárgyévben 20 ÖTE indult és nyert el - 12.312.849 Ft értékben - támogatást.

A kabai székhelyű, önállóan beavatkozó ÖTE 2022. év decemberében sikeresen teljesítette az éves minősítő gyakorlatát, mellyel 2023-ra is biztosította az önálló beavatkozás feltételeit. A vállalt éves készenléti óraszámot (4500 óra) túlteljesítette, az ÖTE az év 60%-ában állt rendelkezésre a riaszthatóság tekintetében.

Hajdúszoboszló ÖTE 2021. évi kategória váltását követően gépjárműfecskendő problémákkal küzdött. Az elmúlt év elején az ÖTE egyéni állampolgári felajánlás útján egy Csepel D-352-es veterán tűzoltó gépjárműfecskendőt kapott. A veterán, de jó műszaki állapotú jármű forgalomba állítása 2022-ben megtörtént, ezzel biztosítva a tűzoltóság működését.

Az ÖTE-k tevékenységének segítése érdekében rendszeresen oktatásokat tartunk, illetve az általunk szervezett továbbképzésekre, gyakorlatokra is bevonásra kerültek. Bevonásukkal tovább javult a vármegye tűzvédelmi lefedettsége.

A Tűzmelegelőzési Bizottság tevékenysége:

A Hajdú-Bihar Vármegyei Tűzmelegelőzési Bizottság (a továbbiakban: TTB) a vármegyében szervezett szabadtéri rendezvényeken lehetőség szerint megjelent a nyári események során mindig kiemelt figyelmet fordítottunk a Campus Fesztiválon való jelenlétre. 2022. évben a közel egy hetes zenei rendezvényen a tűzmelegelőzési tevékenység mellett a tűzoltó hivatást is népszerűsítettük.

Tűzoltónapon a Debreceni Hivatásos Tűzoltóság megalakulásának 100. évfordulója alkalmából szervezett rendezvényen tűzoltó technikai bemutatók mellett, preventációs felvilágosítást tartottunk, ahol a vállalkozó kedvűek teszt kitöltésével felmérhették tűzmelegelőzési ismereteiket is. A TTB munkájában jelentős szerepet vállaltak az igazgatóság helyi szervei is. A TTB aktívan részt vesz a toborzó munkában is, elsősorban a középiskolák, felsőoktatási intézmények rendezvényein tudunk eredményes tevékenységet folytatni. Az iskolák számára pályaorientációs napok keretében, illetve óvodák kérésére laktanya látogatási lehetőséget biztosítottunk a vármegye egész területén. Vármegyénkben 2021. évben a tüzesetek következtében elhalálozottak száma magas volt. A kedvezőtlen szám adatok csökkentése érdekében az igazgatóság a helyi szervek közreműködésével munkatervet dolgozott ki a periférián élő hátrányos helyzetű emberek tűzvédelmi felvilágosítására. A havi ütemezése alapján a kirendeltségek TTB működés keretében felkészítést tartottak a hátrányos helyzetű emberekkel kapcsolatot tartó szociális szervezetek részére. Erőfeszítéseinknek köszönhetően Hajdú-Bihar Vármegyében 2022. évben tüzeset következtében elhunytak száma 1 főre csökkent.

IV. POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

A végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések statisztikai adatai, a feltárt hiányosságok elemzése:

A polgári védelmi feladatok végzése során továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk a megelőzést szolgáló kockázati helyszínek ellenőrzésére. Folyamatos feladatként jelentkezik a természeti kockázatok rendszeres ellenőrzése, így megtörtént a téli időjárási helyzetek által veszélyeztetett kockázati helyszínek, a települési vízelvezető rendszerek, az elhanyagolt állapotú, veszélyt jelentő fák, fasorok, valamint az árvízi védművek állapotának felülvizsgálata.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály munkatársaival a településeken lévő befogadó helyek állapotának vizsgálata is rendszeres. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok megszüntetésére az önkormányzatok és az egyéb érintett szervek (vízügy, közútkezelő) saját hatáskörükben, a szükséges intézkedéseket megtették, amivel már több olyan problémát is sikerült megoldani, ami évről évre veszélyeztette az érintett települések lakóit. (4. sz. melléklet)

Polgári védelmi tervezés tapasztalatai:

Évenkénti visszatérő feladat, hogy a hatósági munka és a kockázati helyszíni ellenőrzések tapasztalatai alapján az igazgatóság vizsgálja felül a meglévő területi, járási és települési veszélyelhárítási terveket. Ezt a munkát a kirendeltségek szakmai iránymutatása mellett a közbiztonsági referensek nagymértékben segítették. A vármegye településeinek vezetőivel napi szintű, jó a munkakapcsolat, melynek köszönhetően gyors és hatékony az információ áramlás.

A vármegye valamennyi települése rendelkezik veszélyelhárítási, míg a katasztrófavédelmi kirendeltségek összesített tervvel, a helyi védelmi bizottságok (a továbbiakban: HVB-k) a járási településekre vonatkozó tervvel, míg a területi védelmi bizottság (a továbbiakban: TVB) területi tervvel. A veszélyelhárítási tervek minden szintű felülvizsgálata megtörtént, a veszélyeztető hatások változásai pontosításra kerültek.

A vármegyében 7 település kötelezett külső védelmi terv készítésére veszélyes üzem általi kockázat miatt. Az érintett településeken a jogszabályi előírásoknak megfelelően kerültek végrehajtásra a részleges külső védelmi terv gyakorlatok, melynek során a külső védelmi tervek és a lakossági tájékoztatók felülvizsgálata is megtörtént, szükség szerinti módosításra, átdolgozásra is sor került. A gyakorlatokon résztvevő állomány fejlődése, ismereteinek gyarapodása egyértelmű növekedést mutatott.

Polgári védelmi szervezetek:

A polgári védelmi szervezetek jelenlegi összlétszáma 6900 fő. A tárgyidőszakban 57 gyakorlat került végrehajtásra, 1177 fő köteles és önkéntes polgári védelmi beosztott részvételével. A felkészítések, továbbképzések riasztási gyakorlattal egybekötve történtek. Az igazgatóság biztosította, hogy a beosztotti állomány minél komplexebb tudást szerezzon a polgári védelmi ismeretekből. Minden esetben törekedtünk a gyakorlatok „értékteremtővé” tételére. Szerveztünk a köteles és önkéntes polgári védelmi, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi állomány részvételével tartott közös gyakorlatot (pl. viharok, belvízi elöntés felszámolására), ezzel biztosítva az együttműködés begyakorlására alkalmas teret.

A veszélyhelyzetek kezelése során az erőttöbbszörözés biztosítása és az önvédelmi képességek erősítése érdekében megalakított önkéntes területi és települési mentőszervezetek újraminősítése megtörtént. Az önkéntes mentőszervezetek létszáma vármegyei szinten 1025 fő. A mentőszervezetek alkalmazására az év során 122 alkalommal került sor. Ezen bevetések egyharmada eltűnt személyek felkutatása volt, de vihar- és vízkárok felszámolásában, állat- és műszaki mentésben is hatékony segítséget nyújtottak a hivatásos szervek részére.

Az önkéntesek közel 3.600.000,- Ft értékben nyertek eszközöket, védőruházatot, illetve a fenntartási költségeikre fedezetet a nemzeti pályázat keretein belül. Ezen túlmenően a KEHOP pályázatok eredményeként hat utánfutóval gyarapodtak. Az eszközfejlesztések tovább erősítik az önkéntesek jelentőségét. A polgári védelmi felkészítések, továbbképzések hatására a települések önvédelmi képessége javult. (5-6. sz. melléklet)

A közbiztonsági referensek katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása:

A vármegyében 64 közbiztonsági referens és helyettes segíti a hivatásos katasztrófavédelmi szerv munkáját és a polgármesterek védelmi igazgatási tevékenységét. A referenseket a települési kockázatok folyamatos nyomon kísérése és a veszélyelhárítási tervek éves felülvizsgálata mellett az igazgatóság bevonta a kockázati helyszínek ellenőrzésébe, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek felkészítéseibe és gyakorlataiba. A referensek a lakosságtájékoztatásban is szerepet kaptak. A tavaszi, vizek kártételei elleni- és a téli rendkívüli időjárásra történő felkészülési feladatok településüket érintő adatait évente pontosítják. A polgári védelmi szervezetekbe beosztott személyek- és a lebiztosított eszközök változásait figyelemmel követik, elkészítik a beosztó és felmentő határozatokat. Képzésük 2022-ben is megtörtént.

Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés:

Az igazgatóság a lakosságfelkészítés aktív és passzív módszereit felhasználva jelentős számban jutott el különböző közösségekhez és hajtotta végre az általános és aktuális feladatokat.

A tanuló ifjúság felkészítésének népszerű formája a közösségi szolgálat. 83 oktatási intézménnyel van érvényes együttműködési megállapodása az igazgatóságnak. 2022-ben 146 diák teljesítette a közösségi szolgálatot az igazgatóság különböző szervezeti egységeinél, összesen 2997 órát letöltve. (7. sz. melléklet)

A külső védelmi tervgyakorlatok során az érintett településeken élő lakosság figyelmét ismételtelen felhívtuk a veszélyes üzemekbe bekövetkező esemény kapcsán követendő magatartási szabályokra. (8. sz. melléklet)

A passzív tájékoztatás keretében elsősorban az igazgatóság, és különböző médiák honlapjain, valamint a vármegyei napilapban jelent meg közérdekű közlemény, a társasházak tűzvédelme, a szabadterületi étkezés szabályai, az ár- és belvízi felkészülési feladatok, a szélsőséges (téli-nyári) időjárás

során követendő magatartási szabályok, a kéménysepréssel kapcsolatos tudnivalók, a CO mérgezéssel, füstérzékelők használatával összefüggő felhívás témaköreiben.

2022. június 29-én Konyár településen lakossági fórumon való részvételre kapott meghívást az igazgatóság, ahol a katasztrófavédelem feladatrendszerével kapcsolatban és ezen belül a lakosságot is érintő polgári védelmi feladatokról tartottunk előadást.

Az igazgatóság együttműködése folyamatos a vármegyei és járási hivatalokkal. A TVB és a járási HVB ülésekre a katasztrófavédelmi elnök-helyettesek előterjesztéseket és határozati javaslatokat készítenek az aktuális katasztrófavédelmi feladatokról (lásd vizek kártételei elleni és téli rendkívüli időjárási események kezelésére történő felkészülési feladatok). A TVB titkársággal az egyeztetés folyamatos.

A TVB feladattervében az igazgatóságot érintő feladatok k maradéktalanul végrehajtásra kerültek. Az üléseken az igazgatóság előterjesztései és határozati javaslatai - az ár-, belvízi védekezés és a téli felkészülés feladatai - meg tárgyalásra és elfogadásra kerültek.

Rendkívüli TVB ülések megtartására több esetben is sor került a veszélyhelyzet ideje alatt, a szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel érkező személyek elhelyezésének támogatásáról és az azzal kapcsolatos egyéb intézkedésekről szóló 104/2022. (III. 12.) Korm. rendelet feladatainak területi végrehajtására.

2022. tavaszi és őszi időszakában - összesen két alkalommal - vármegyei szintű törzsvezetési gyakorlatot tartottunk a vizek kártételei, valamint a rendkívüli téli időjárási helyzetek kezelésére való felkészülések jegyében. A gyakorlatok általános célja volt meggyőződni a riasztási és kiértesítési rendszer működőképességéről. A gyakorlaton résztvevő állomány felfrissítette mind a jogszabályi, mind a törzsmunka területén a veszélyhelyzet kezelésével kapcsolatos műveleti ismereteit.

Felkészüléssel (téli, árvízi) kapcsolatos feladatok végrehajtása:

Az igazgatóság tervezetten és kiemelten készült az árvizek elleni védekezésre és a rendkívüli téli időjárással kapcsolatos eseményekre, ennek keretében az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek állományának felkészítése kiterjedt az ilyen jellegű események során történő beavatkozásokra is.

Bel- és kültéri vízelvezetők szemléje:

A vizek kártételei elleni védekezésre történő felkészülés keretében a katasztrófavédelem nagy hangsúlyt fordít a bel- és külterületi vízelvezetők szemléjére, annak megállapítása érdekében, hogy azok alkalmasak-e funkciójuk ellátására. A korábbi évekhez képest javult a vízelvezetők karbantartottsága.

Tájékoztató a vis maior igényekről:

2022-ben a vármegyében egyetlen olyan esemény sem következett be, amely miatt vis maior pályázat benyújtása lett volna indokolt.

V. MŰVELETIRÁNYÍTÁS

A segélyhívások kezelése:

A vármegyei fő- és műveletirányítási ügyelet szerepe meghatározó az események kezelésének szakszerű végrehajtásában. A jól koordinált, szakmailag megalapozott döntés előkészítő és támogató

tevékenységük, valamint a társszervekkel közös eseménykezelés minden esetben megfelelő színvonalon, az elvárt követelményeknek megfelelően valósul meg.

A fő- és műveletirányító ügylet a Hajdú-Bihar Vármegyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányító Központjában (a továbbiakban: TIK) látja el napi feladatait a rendőrség ügyleti állományával közösen. Az egymás közötti hatékony információáramlásnak köszönhetően mindig hiteles, megbízható, ellenőrzött információ áll a vezetői állomány rendelkezésére a döntések meghozatalához. Az ügyleti állomány öt munkaállomáson, napi négy fővel kezeli a hozzá beérkező eseményeket. A TIK fő- és műveletirányító ügyletén elhelyezett informatikai és távközlési berendezések működése a rendszeres ellenőrzések és karbantartások hatására 2022-ben is üzembiztos volt.

A segélyhívások a miskolci és szombathelyi Hívásfogadó Központba (a továbbiakban: HIK) érkeznek be, amit az operátorok előszűrnek, majd rögzítik az információkat és elektronikus adatlap formájában továbbküldik azt a vármegyei fő- és műveletirányító ügyletre. Az ügyleti szolgálat értékeli az adatlapot, ennek alapján riasztást ad ki az érintett tűzoltóság részére, amelynek során meghatározzák az erő - eszköz állományt. A vonuló egységeket a beszerzett és az adattárakban rögzített információk átadásával támogatják a megfelelő döntés meghozatalában.

2022. év során a műveletirányítás által kezelt adatlapok száma 8441 db volt. A HIK-ből 7115 db, az országos Tűzátjelző Fogadó Központból (a továbbiakban: TFK) összesen 1326 db adatlap érkezett. A HIK-ből érkezett adatlapok alapján 5673 esetben történt riasztás. A kiadott riasztások közül 3592 eset beavatkozást igényelt, a többi esetben téves, kiérkezés előtt felszámolt, utólagos tüzeset és szándékosan megtevesztő jelzésre lett minősítve az esemény a tűzoltásvezetők által.

A TFK-ből érkező adatlapokból 658 esetben riasztást rendeltek el a műveletirányítók, melynek során 329 esetben kiérkezett és ugyancsak 329 esetben visszafordításra került a riasztott egység. A TFK-ből érkezett adatlapok alapján 668 esetben nem történt vonulás, melyből 378 esetben a tűzoltóságok részére kiadásra került a riasztás, de nem hagyták el a laktanyát, valamint 290 esetben riasztás kiadásra sem került sor.

A Hajdúszoboszló településen kiépítésre került Monitoring és Lakossági Riasztó Rendszer (a továbbiakban MoLaRi) 24 órás felügyeletét is ellátta az ügylet. A rendszer alapvető feladata a SEVESO III. EU Irányelvben megfogalmazottak végrehajtása, a veszélyes üzemek hatásai által érintett települések lakosságának veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset esetén történő azonnali tájékoztatása, riasztása, a szükséges lakosságvédelmi intézkedések végrehajtása. Ennek érdekében napi „csendes” tesztet, illetve havi morgató próbát tartott az ügyleti állomány.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (továbbiakban KMSZ) tevékenysége:

A KMSZ-nek, mint a vármegyei főügyeleti osztály 24 órás készenléti egységének fő feladata a tüzesetek és műszaki mentések irányítása, a beavatkozást végző tűzoltók munkájának szakmai segítése, a készenléti állomány szolgálatellátásának, kiképzési foglalkozásának, gyakorlatainak ellenőrzése. Hatósági tevékenységük során az iparbiztonsági, hatósági szakterület ellenőrzési tevékenységben is közreműködnek.

A KMSZ több kiemelt jelentőségű, közérdeklődést kiváltó esemény során végezte az eset felszámolásának irányítását. A tárgy időszakban 232 riasztást kapott, amelyből 95 esetben tüzesethez, 69 esetben műszaki mentéshez, 68 esetben téves jelzéshez vonultak. Riasztásuk után 127 alkalommal vették át az esemény felszámolásának irányítását. (9. sz. melléklet)

A mentő tűzvédelmi feladatok irányítása, koordinálása mellett a szolgálat kiemelt feladatként hajtotta végre a tűzvizsgálati eljárásokhoz kapcsolódó hatósági cselekményeket.

VI. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A szakterület munkáját a tudatos, ügyfélközpontú feladatellátás, a szolgáltató hatósági tevékenység, az egyeztetések, konzultációk kezdeményezése, a rendszeres kommunikáció, az előre gondolkodás és a gördülékeny együttműködés jellemezte. A megelőzés hatékonyságának növelése érdekében a szezonálisan jelentkező kockázati tényezőkre vonatkozóan adtunk ki közleményt, valamint tájékoztatást az állampolgárok számára. A tűzvédelmi szakterületen dolgozó kollégák gyakorlatorientált szakmai képzésére, valamint a jogszabályok módosításával kapcsolatos felkészítésekre nagy figyelmet fordítottunk.

Tűzmeelőzési szakterület:

A katasztrófavédelmi helyi szervek hatósági tevékenységét továbbra is a tűzvédelmi szakterület ellenőrzési és engedélyezési eljárásai jellemezték. Többek között a tűzvédelmi tárgyú panaszügyek, közérdekű bejelentések kivizsgálásában vett részt az állomány, valamint lefolytatta a tűzvédelmi, fogyasztóvédelmi, szolgáltatásfelügyeleti ellenőrzéseket is. Az ellenőrzések során feltárt jellemző tűzvédelmi hiányosságok az előírt időszakos felülvizsgálatok elmulasztásához, a tűzvédelmi dokumentációk hiányához, illetve nem megfelelıségéhez, a használati szabályok megsértéséhez kapcsolódtak.

A kirendeltségek hatósági eljárásainak és a tűzvédelmi ellenőrzéseinek darabszáma az elmúlt évek átlagához képest nem mutat nagyságrendi különbséget. A szakhatósági eljárásokban való közreműködések száma kevesebb volt az átlaghoz képest. (10-12. melléklet) A területi szerv hatósági, szakhatósági ügyei a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezéséhez, a másodfokú eljárásokhoz az eltérési engedélyezésekhez, a tűzvédelmi szakvizsgáztatáshoz, a tűzvizsgálati eljárásokhoz a kéményseprő-ipari felügyelet gyakorlásához, a pirotechnikai termékekkel kapcsolatos eljárásokhoz köthetők.

A meelőző gondolkodásmódú tervszerű munkavégzés céljából – az ellenőrzési helyszínek kiválasztását meelőzően – rendszeresen, a helyi sajátosságok figyelembe vételével prognosztizáltuk a kockázatokat. Ennek eredményei azt mutatták, hogy az ilyen módon végrehajtott, meelőző szemlélet képes a várható veszélyhelyzetekre, kockázati tényezőkre történő tényleges felkészülést és a kapcsolódó feladatok meghatározását segíteni. A vármegye állampolgárainak biztonsága érdekében végzett ellenőrzésekkel, úgy, mint a szabadtéri tüzek meelőzése érdekében végzett ellenőrzések, a középmagas, magas lakóépületek ellenőrzései, a zenés-táncos szórakozóhelyek rendőrséggel közös ellenőrzései, a beépített tűzjelző berendezések téves átjelzéseinek vizsgálatai - a jogszabályokban foglalt előírások maradéktalan betartatása volt a célunk. A létesítmények biztonságos működésének elősegítése érdekében hajtottuk végre ellenőrzéseinket.

A tapasztalataink és az országos iránymutatás alapján a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatos eljárási cselekményeket hatósági és szakhatósági hatáskörünkben fokozott figyelemmel végeztük. Tevékenységünket az egyeztetések, konzultációk kezdeményezése, a rendszeres kommunikáció, az előre gondolkodás és a hatékony együttműködés jellemezte. Az igazgatóságon 12 hatósági és 32 szakhatósági eljárás került lefolytatásra tűzvédelmi hatáskörben.

A tavalyi évben többek között a Csokonai Nemzeti Színház és a Csokonai Fórum Színház felújításával kapcsolatban működtünk közre. Az autóipari beruházás megvalósításával összefüggésben a Debrecen, Dinamó utcai logisztikai csarnoképületek, az Akkumulátor katód gyártó üzem, a lítium-ion elválasztó fólia gyártó üzem, a Nemzeti Oltóanyaggyár és Nemzeti Koronavírus-Oltóanyaggyár épületének engedélyezésében jártunk el.

Debrecenben acélszerkezetgyártó üzem, a Repülőtéren irodaépület és logisztikai épület, a Debreceni Egyetemnek sportlétesítmény, illetve Járműlabor épület került engedélyezésre. Debrecenben, Tiszacsegén és Magyarhomorogon Általános Iskola épület bővítés, felújítás, Esztáron tornaterem, Berettyóújfaluban Honvédelmi Sportközpont épület engedélyezési eljárásai kerültek lefolytatásra.

Vízügyi- és vízvédelmi hatósági szakterület:

Vízügyi és vízvédelmi hatóságként az igazgatóság 5 megyét érintően, 113 településre, illetve településrészre vonatkozóan látta el feladatát. Az elmúlt évben a korábbi időszakok mutatóihoz hasonlóan, havonta átlagosan közel 1000 db vízügyi, vízvédelmi hatósági ügy volt folyamatban. A kérelemre és hivatalból indult vízügyi, vízvédelmi engedélyezési eljárások és szakhatósági eljárások száma az elmúlt évekre jellemző számadatot mutat.

Vízügyi, vízvédelmi engedélyezések tárgyát tekintve az illetékességi terület gazdasági, földrajzi adottságaihoz igazodóan főként mezőgazdasági vízellátás és vízellésművei (öntözőtelepek, halastavak, állattartó telepek), ipari üzemek (gyógyszeripari cégek, zöldség, gyümölcs feldolgozó üzemek, vágóhidak), ár- és belvízvédelmi művek, vízrendezési vízimunkák, létesítmények, vízhasználatok engedélyezése volt a jellemző.

A vízügyi, vízvédelmi szakhatósági eljárások jellemzően környezetvédelmi, természetvédelmi, építésügyi, hírközlési, bányászati engedélyezési eljárásokban való közreműködés mellett a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal víziközmű-rendszerek gördülő fejlesztési tervének jóváhagyására irányuló eljárásaiban való közreműködést jelentett vízügyi és vízvédelmi szakkérdések tekintetében.

Tekintettel arra, hogy 2022. év rendkívül aszályos év volt, ugrásszerűen megemelkedett a rendkívüli öntözési vízhasználatra vonatkozó bejelentések száma, mely 298 db volt.

2022. évben vízügyi, vízvédelmi hatáskört érintő nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokhoz kapcsolódó hatósági, szakhatósági eljárás 152 db volt. Ezek jelentős része ipari park kialakítási/bővítési, hírközlési, vízrendezési, ivóvíz és szennyvíz beruházáshoz kapcsolódó eljárások voltak, melyek nyomon követése érdekében heti, kéthetenkénti és havi jelentési, adatszolgáltatási kötelezettségeinknek eleget tettünk az országos szerv és a kormányhivatal felé.

2022. év jelentősebb kiemelt beruházásai:

- a Debrecen, Déli Gazdasági Övezetben tervezett és ahhoz kapcsolódó beruházások (5 águ körforgalom és ipari övezet feltáró úthálózat kivitelezéséhez kapcsolódó vízellátás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés létesítés);
- a Déli Gazdasági Övezetben megvalósuló KKV park I. ütem infrastrukturális fejlesztése (vízellátás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés);
- a Debrecen, Észak-Nyugati Gazdasági Övezet 100 ha-os fejlesztési terület vízellátása, szennyvízelvezetése vízjogi létesítési engedélyezése, I. és III. ütem vízellátása és szennyvízelvezetése vízjogi üzemeltetési engedélyezése;
- Út- és vasút fejlesztésekhez kapcsolódó eljárások (M4 gyorsforgalmi út Püspökladány-Berettyóújfalú közötti útszakasz csapadékvíz elvezetése. Pihenőhelyeken létesített kutak engedélyezése. 48. sz. főút Debrecen - Nyírábrány fejlesztéséhez kapcsolódóan megvalósult csapadékvíz-elvezető létesítmények vízjogi üzemeltetési engedélyezése. 471. sz. főút Debrecen belterületi szakasz négy-sávósítása, vízellátás vízjogi engedélyezése. Kaba - Hajdúszoboszló vasútfejlesztéshez kapcsolódó csapadékvíz-elvezetése vízjogi üzemeltetési engedélyezése);
- a CIVAQUA – Tócsa projekt, mint a Hajdúhátági Többcélú Vízgazdálkodási Rendszer átalakítása, kibővítése I. ütem vízjogi engedélyezése;
- a Hajdúnánás szennyvíztelep bővítés vízjogi engedélyezése;
- Debrecen, Agrárinnovációs Ipari Park fejlesztéséhez kapcsolódó szennyvízelvezetés vízjogi

engedélyezése;

- Balmazújváros, KFCS Felszínvíz Tisztítómű és a Debrecen 1. sz. vízmű közötti, valamint a KFCS Felszínvíz Tisztítómű-Hajdúnánás-Hajdúböszörmény közötti távvezeték korszerűsítés vízjogi engedélyezése.

Az engedélyezett vízfelhasználásokat tartalmazó vízkészletjárulék nyilvántartás vezetése naprakész volt, összesen 2007 db adónyilatkozat, bevallás került feldolgozásra. 2022. évben is teljesítésre került az előirányzott VKJ bevétel.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz elhelyezésével kapcsolatosan 7 településen vált szükségessé az ideiglenes szolgáltató kijelölése.

2022. évre vonatkozóan a vízügyi és vízvédelmi felügyeleti ellenőrzési terv alapján 192 vízügyi felügyeleti, és 71 vízvédelmi felügyeleti ellenőrzés valósult meg, továbbá 1355 adminisztratív ellenőrzést hajtottunk végre. Az ellenőrzések a korábbi évben bírságos kibocsátókat (főként szennyvíztelepek, fürdők), vízműtelepeket, egységes környezethasználati engedéllyel (IPPC) rendelkező telephelyeket, üzemi létesítményeket, állattartó telepeket, belterületi csapadékvíz elvezető létesítményeket, belvízelvezető- és kettős működésű csatornákat érintette. A vízügyi felügyeleti ellenőrzések során a vízfelhasználással érintett létesítményeknél minden esetben ellenőrzésre kerültek a VKJ besorolás szempontjait meghatározó tényezők. Az ellenőrzések során könnyen orvosolható, kisebb hibák/hiányosságok kerültek feltárára a vízilétesítmények műszaki adataiban, a vízhasználat jellegében, az üzemeltető személyében történt változás bejelentés elmaradása az engedélyes részéről. A feltárt hiányosságok, hibák megszüntetésére, az engedélyezés lefolytatására vonatkozóan az engedélyesek önként jegyzőkönyvi nyilatkozatban vállaltak kötelezettséget rövid határidővel, melynek minden esetben eleget is tettek. A vízvédelmi felügyeleti ellenőrzések többségénél szabálytalanságot, szennyezést/szennyezésre utaló jeleket nem tártunk fel. Néhány esetben kisebb hiányosságot észleltünk, nevezetesen a kibocsátó nem vagy csak részben tett eleget adatszolgáltatási kötelezettségének, ezért annak pótlására rövid határidő megjelölésével (10 napon belül) jegyzőkönyvben hívtuk fel, illetve a kibocsátó az önellenőrzést a hatályát veszített önellenőrzési terv alapján végezte, melynek pótlására szintén jegyzőkönyvben hívtuk fel, melynek minden esetben eleget tettek.

Az igazgatóság végrehajtotta a *vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges kölcsönös megfeleltetési szabályok* hatósági ellenőrzésével összefüggő ellenőrzéseket. A kijelölt 14 tartási helyből 3 db ellenőrzését hajtottuk végre helyszíni ellenőrzés keretében. Az ellenőrzések nem tártak fel a hatályos jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményektől való eltérést.

Panasz, illetve közérdekű bejelentés kivizsgálásához kapcsolódóan 24 helyszíni ellenőrzés megtartása vált szükségessé, melyek közel 50 %-a megalapozott volt.

Az igazgatóság illetékességi területét érintő illegális vízkivételekkel kapcsolatban a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóságtól érkezett bejelentés 10 gazdálkodó vonatkozásában. A bejelentést követően az igazgatóság haladéktalanul megkezdte a vízkivételi pontok és gazdálkodói adatok alapján a beazonosítást. Öt esetben volt indokolt hatósági eljárás megindítása.

VII. IPARBIZTONSÁG

Az iparbiztonsági szakterület munkáját a támogató hatósági jelenlét, valamint előzetes tervegyeztetések lefolytatása és konzultációk végrehajtása jellemezte. Ennek során fokozott figyelmet fordítottunk a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházással nyilvánított ügyekben történő engedélyezési eljárásokra.

Veszélyes üzemek felügyelete:

Hajdú-Bihar vármegye közigazgatási területén 6 felső és 8 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó, valamint 23 küszöbérték alatti üzem található. (13. sz. melléklet) Egy alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem ideiglenes leállítás alatt van. Összesen két küszöbérték alatti üzem nem kötelezett súlyos káresemény elhárítási terv készítésre, míg további két küszöbérték alatti üzem felszámolás alá került.

Az igazgatóság 2022. évben összesen 40 hatósági ellenőrzést hajtott végre, mely jellemzően belső védelmi-, és súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlat ellenőrzés volt.

Az ellenőrzések során egy esetben került megállapításra olyan hiányosság, amely a gyakorlat megismételtetését indokolta. Az időszakos hatósági ellenőrzések olyan jellegű szabálytalanságot nem tártak fel, mely a tevékenység korlátozását vagy tiltását indokolták volna.

A végrehajtott üzemazonosítások során nem került feltárássra olyan gazdálkodó szervezet, amely a katasztrófavédelmi törvény IV. fejezet hatálya alá tartozna.

A hatósági ellenőrzéseken összesen 14 szabálytalanságot tártunk fel. Minden esetben kötelező határozat került kiadásra, melyek a biztonsági dokumentációk soron kívüli felülvizsgálatát eredményezték. Az időszakos iparbiztonsági ellenőrzések a tűzvédelmi hatóság bevonásával zajlottak katasztrófavédelmi supervisor ellenőrzés keretében. Az ellenőrzések megállapítása jellemzően az volt, hogy az üzemeltetők a veszélyes tevékenységgel kapcsolatban a súlyos balesetek megelőzése, következményeinek csökkentése érdekében megfelelő intézkedéseket tettek, továbbá rendelkeznek az intézkedések végrehajtásához szükséges védelmi erővel és eszközökkel, megfelelő anyagi-technikai feltételekkel, valamint hatékony szervezési-irányítási renddel.

2022. évben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként a Debrecen Déli Gazdasági Övezet területén két, illetve Kaba településen egy felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építési engedélyéhez kapcsolódó katasztrófavédelmi engedélyezés történt meg.

2022. évben veszélyes anyaggal összefüggésben egy esemény következett be, amikor is egy debreceni telephelyű felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem egyik részlegében keletkezett tűz, amit a létesítményi tűzoltóság porral oltó készülékkel eloltott. Az eset veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavarként került minősítésre, amely lakosságvédelmi intézkedést nem igényelt. Személyi sérülés nem történt.

A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) 2022. évben összesen 10 súlyos káresemény elhárítási terv, 7 belső védelmi terv gyakorlatot minősített, továbbá 12 alkalommal vett részt havi szinten tartó foglalkozásokon. A KML végezte és technikai segítséget nyújtott a veszélyes áruszállítások közúti (ADR) és vasúti (RID) ellenőrzésekben. Az együttműködés és a döntéstámogatás elősegítése érdekében regionális iparbiztonsági szakmai napot szervezett, amely videó konferencia keretében valósult meg.

A KML a veszélyes anyagok környezetbe kerülésével, kiszabadulásával járó súlyos balesetek megelőzési feladataival összefüggésben 24 alkalommal került riasztásra, melynek során 7 alkalommal a tűzjelző téves jelzése miatt a szer visszafordításra került, további 17 esetben pedig riasztási, tájékoztatói és beavatkozási tevékenységet végzett a lakosság és a környezet magas fokú védelme

érdekében.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzés:

Az igazgatóság a veszélyes áru szállítására vonatkozó követelmények betartatása érdekében rendszeres, tervszerű közúti-, vasúti szállítás ellenőrzést tartott, saját hatáskörben, társhatóságokkal közösen, egyéni, regionális- vagy országos akcióban. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a felderítésben kimutatható eredményesség leginkább a határátkelőhelyekre, illetve az M3-M35-M4 autópályákra volt jellemző. 2022. évben 306 közúti jármű ellenőrzése történt meg, melyek közül 206 az ADR, valamint 513 vasúti tartálykocsi tekintetében pedig 430 a RID hatálya alá tartozott. (14. sz. melléklet) Az ellenőrzések során tapasztalt szabálytalanságok miatt 42 hatósági eljárás indult a jogkövető magatartás kikényszerítése érdekében.

A hatósági tevékenység elemzését és értékelését figyelembe véve, a jövőben továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni a határátkelőhelyen történő ellenőrzésekre, ahol az technikailag a legbiztonságosabban végrehajtható és állandó a társhatóságok jelenléte is. Kiemelten kezeljük továbbá az autópályákon végzett kivezetéses ellenőrzéseket. A vasúti veszélyes áruszállítás ellenőrzése a debreceni és a püspökladányi vasútállomásokon jellemző. Veszélyes áru szállítást érintő esemény, illetve baleset 4 alkalommal történt. A veszélyes anyagok környezetbe kerülésével, kiszabadulásával járó balesetek megelőzési feladatokkal összefüggésben a helyszínen lévő KML minden esetben méréseket végzett, mely nagymértékben segítette a káresemények hatékony felszámolását.

Létfontosságú rendszerekkel kapcsolatos tevékenység, azok üzemfolytonos működése:

A 2022. évben egy nemzeti létfontosságú rendszerelem kijelölés történt meg a közbiztonság-védelem ágazatban.

2022. őszén az igazgatóság a létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel kapcsolatos gyakorlatot hajtott végre. A levezetési tervben feltételezett esemény alkalmas volt a kölcsönös függőségi viszonyok, illetve az üzemmenet folytonosság biztosíthatóságának vizsgálatára. Az üzemeltető a gyakorlatot megfelelő hozzáállással, kellő felkészültséggel hajtotta végre az üzemeltetői biztonsági tervében, valamint a BM OKF által jóváhagyott levezetési tervben foglaltak szerint. A komplex gyakorlatot az igazgatóság megfelelőre értékelte.

VIII. GAZDASÁGI FEJLESZTÉSEK ÉS HUMÁN ERŐFORRÁS

2022. évben a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) beruházásában kezdődött meg a Nyíradonyi új tűzoltó laktanya létesítése. A kivitelezési munkálatok 2022. március 23-án kezdődtek, az épület műszaki átadása várhatóan 2023. tavasza.

Az év során megtörtént a Debreceni Hivatásos Tűzoltóparancsnokság laktanya épületében lévő szennyvízelvezető csőhálózat részbeni cseréje.

A közüzemi díjak drasztikus emelkedése következtében takarékosági intézkedések kerültek bevezetésre, melynek eredményeképpen az energiafogyasztásunk összességében több, mint 40%-al mérséklődött.

A BM OKF által kezdeményezett KEHOP projekt keretében Iparbiztonsági Információs Központ kialakítása valósult meg, amely biztosítja az elhúzódó események felszámolásához szükséges operatív feladatok ellátását. Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktus következtében, a 2022-es év első felében az igazgatóság operatív törzsének feladatai is ezen központban kerültek ellátásra, mely a gyorsabb reagáló- és beavatkozó képességet, valamint az összehangoltabb helyzetkezelést szolgálta.

A személyi állomány stabil, a beosztások feltöltöttsége megfelelő. A fluktuáció mértéke az elmúlt évhez képest növekedett, azonban az utánpótlás biztosított.

Magasabb szintű elismerésben is részesült az igazgatóság állománya, amely a szakmai munka színvonalát, az elhivatottságot és a beavatkozások szakszerűségét is tükrözi. Belügyminiszter úr 1 fő részére emléktárgyat, 1 fő részére „Bátorságért Érdemjel”-et, 1 fő részére tanácsosi címet adományozott. Főigazgató úr egy főt részesített „Hősies helytállásért” elismerésben, kiemelkedő munkája elismeréseként pénzjutalomban 6 főt részesült. Kimagasló tevékenysége miatt 10 munkatárs részesült igazgatói elismerésben. Kiemelten kezeltük az állomány tervszerű utánpótlását, az oktatásszervezést, a meglévő állomány képzési követelményeknek való megfeleltetését. Toborzási tevékenységünk rendszeres. A tűzoltó szakképzés megszerzésére irányuló képzésre 2022. évben 6 főt iskoláztunk be.

IX. TÁRSZERVEKKEK VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS TAPASZTALATAI

Az igazgatóság szorosan együttműködik a vármegyei társszervekkel, napi szintű szakmai kapcsolatot tart fenn a rendőrséggel és a mentőszolgálatok munkatársaival. Hatósági ügyekben gyakran egyeztet a kormányhivatal szakigazgatási szerveivel. A rendszeres koordináció a munka hatékonyságához és lakosság biztonságérzetének növeléséhez járul hozzá.

Az igazgatóság együttműködési megállapodásokban is rögzíti a közös munka feltételeit. Az elmúlt időszakban számos, a vármegyében működő mentőszervezettel sikerült megállapodást kötni.

X. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG, KAPCSOLATTARTÁS A LAKOSSÁGGAL

2022-ben is kiemelt hangsúlyt fektettünk arra, hogy a katasztrófavédelmet közel hozzuk a lakossághoz, ennek érdekében számos fórumon jelentünk meg. A közösségi felületeken aktív szerepvállalás jellemezte a Hajdú-Bihar vármegyei tűzoltókat, ezáltal a káresek és beavatkozások mellett a tűzoltók mindennapjairól is első kézből értesült a lakosság.

A lakástüzek megelőzése és a füst-, valamint a szén-monoxid-érzékelők népszerűsítése is folyamatos tartalom volt a Hajdú-Bihar vármegyei sajtóban.

Kiemelt téma volt 2022 tavaszán és nyarán a szabadtéri tüzek megelőzése, ugyanis az Alföldet érintő csapadékmentes időszak megsokszorozta a tüzesetek számát.

A káresek kommunikáció változatlanul, minden csatorna felhasználásával zajlott, a média gyorsan és hitelesen kapott tájékoztatást a káresekéről. A sajtó képviselőivel továbbiakban is jó és szoros a kapcsolat.

A beszámolóval érintett időszakban megtartott szabadtéri rendezvényeken a lehetőséghez mérten képviseltette magát az igazgatóság.

A tudatos veszélyhelyzet-megelőzés érdekében a meghirdetett sajtó kampányokon túl, a lakossági fórumokon való részvétellel minden településre eljuttattuk az adott időszakokhoz kapcsolódó figyelemfelhívó tájékoztatókat, melyet az önkormányzatok a helyben szokásos módon ismertettek a lakossággal.

Változatlanul cél volt a lakosság széles körű tájékoztatása a kommunikációs csatornák útján. A kapcsolattartás a web szolgáltatáson, a médiaszerveren, illetve a központi VÉSZ alkalmazáson keresztül valósult meg. (15. sz. melléklet)

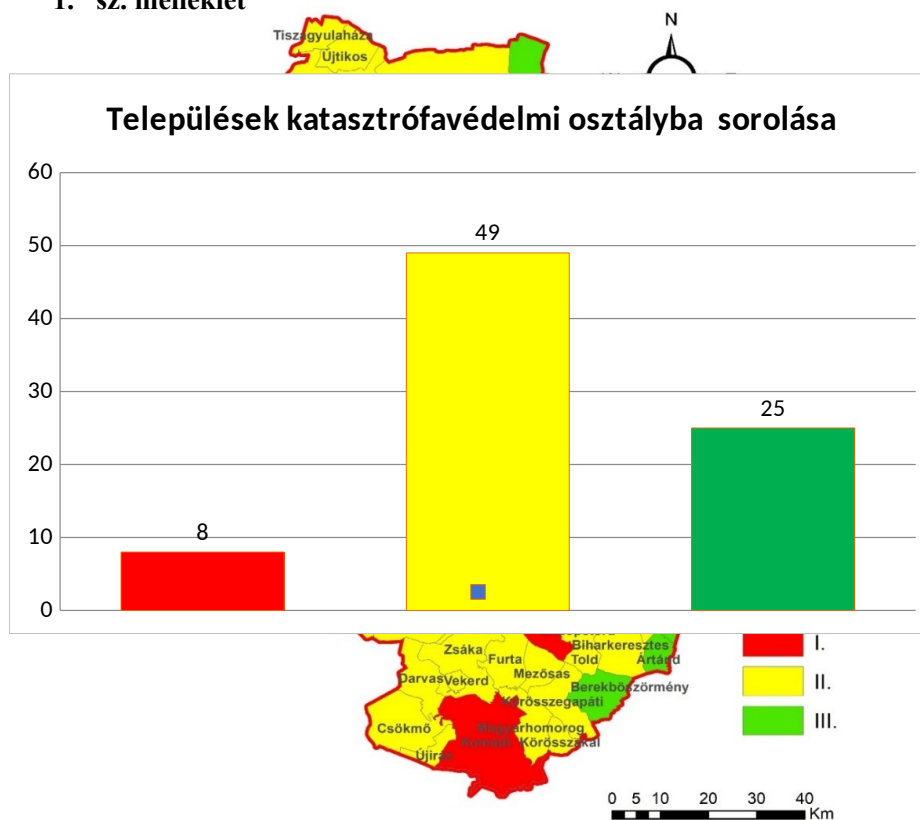
XI. 2023. ÉVI FELADATOK

- Kiemelt célunk a lakosság biztonságának növelése érdekében a tüzesetek – különösen a lakástüzek és szabadtéri tüzek –, valamint a szénmonoxid-mérgezések megelőzését célzó tájékoztatási tevékenység fokozása, különösen a lakosság veszélyeztetetebb rétegeire koncentrálni.

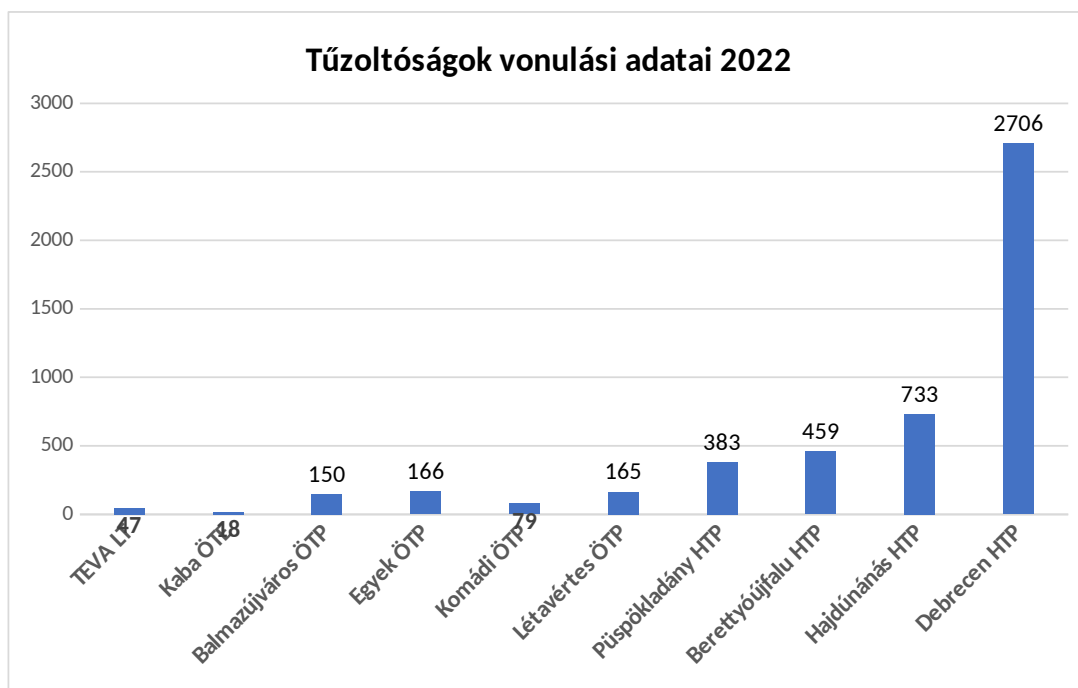
- Tovább erősítjük a mentő tűzvédelemben szerepet vállaló, vármegyében működő önkéntes tűzoltó egyesületek és önkormányzati tűzoltóságok szakmai feladatellátását.
- A vármegyében működő önkéntes mentőszervezetek gyakorlatoztatása, mentési képességeik fejlesztése az önkéntes mozgalom erősítése mellett.
- A SEVESO III. irányelv célkitűzéseivel összhangban a veszélyes üzemek üzemeltetőinek a biztonságos működéssel kapcsolatos tudatosságának növelése.
- Kiemelt figyelemmel kezelni a toborzást, az utánpótlás biztosítását.
- A Nyíradonyi Katasztrófavédelmi Őrs új épületének átadása.

Melléletek

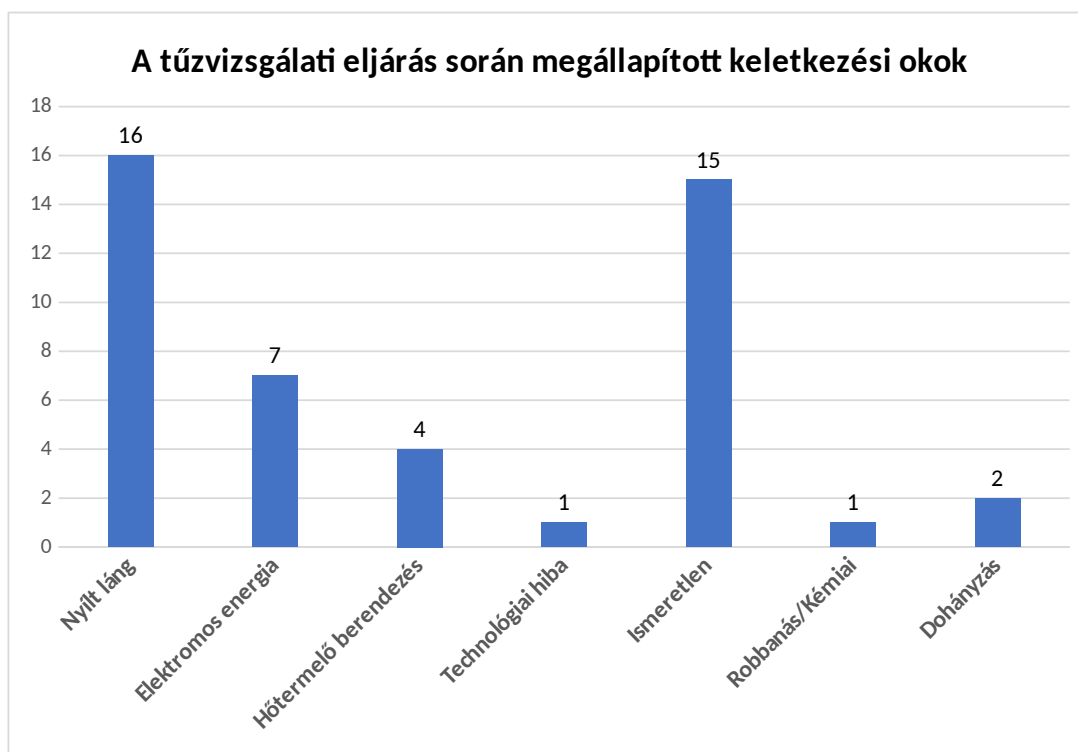
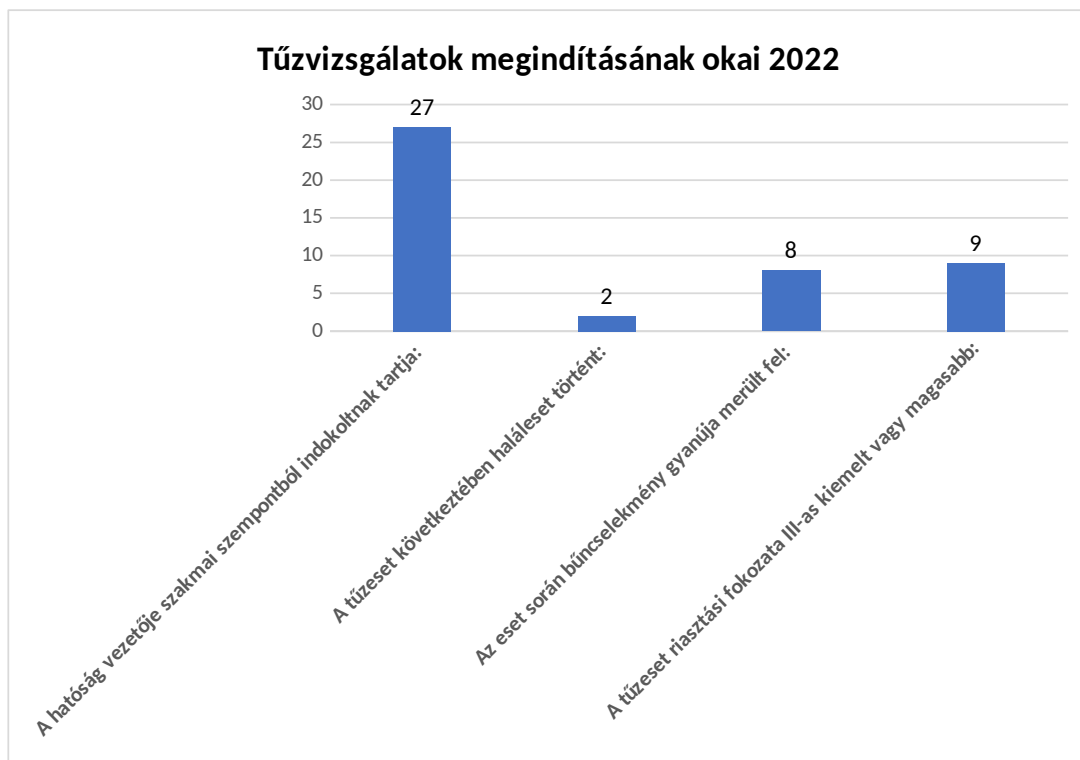
1. sz. melléklet

2. sz. melléklet

3. sz. melléklet

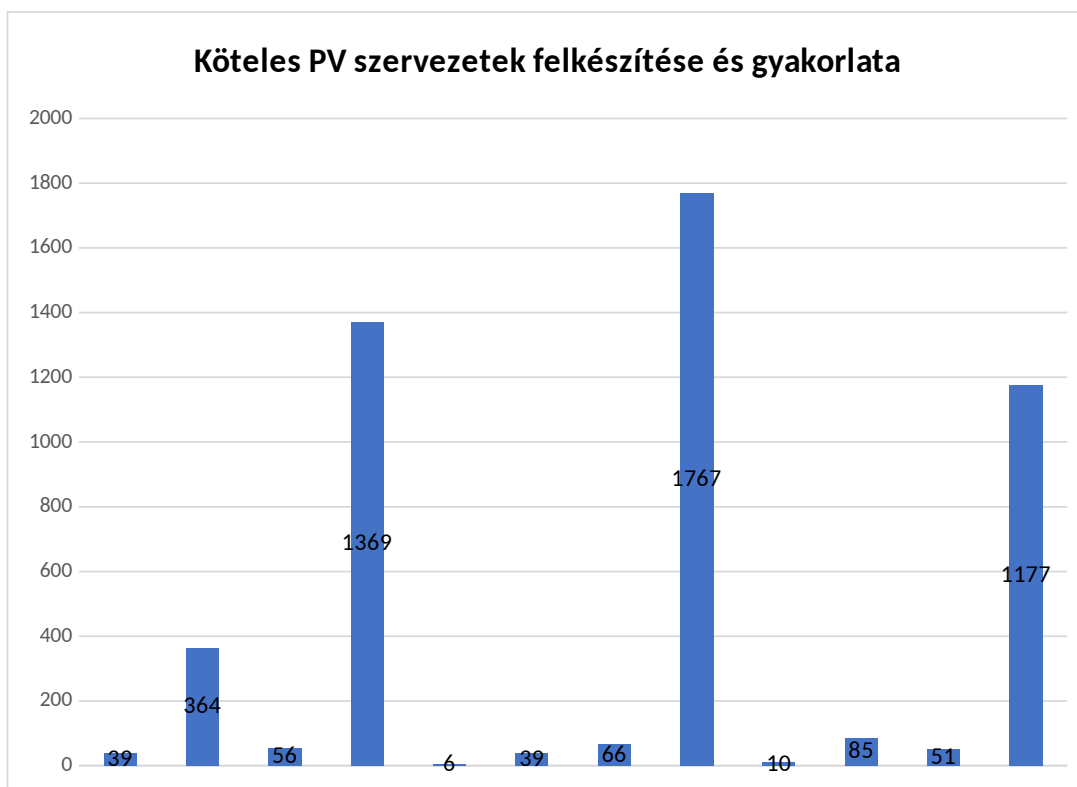
4. sz. melléklet

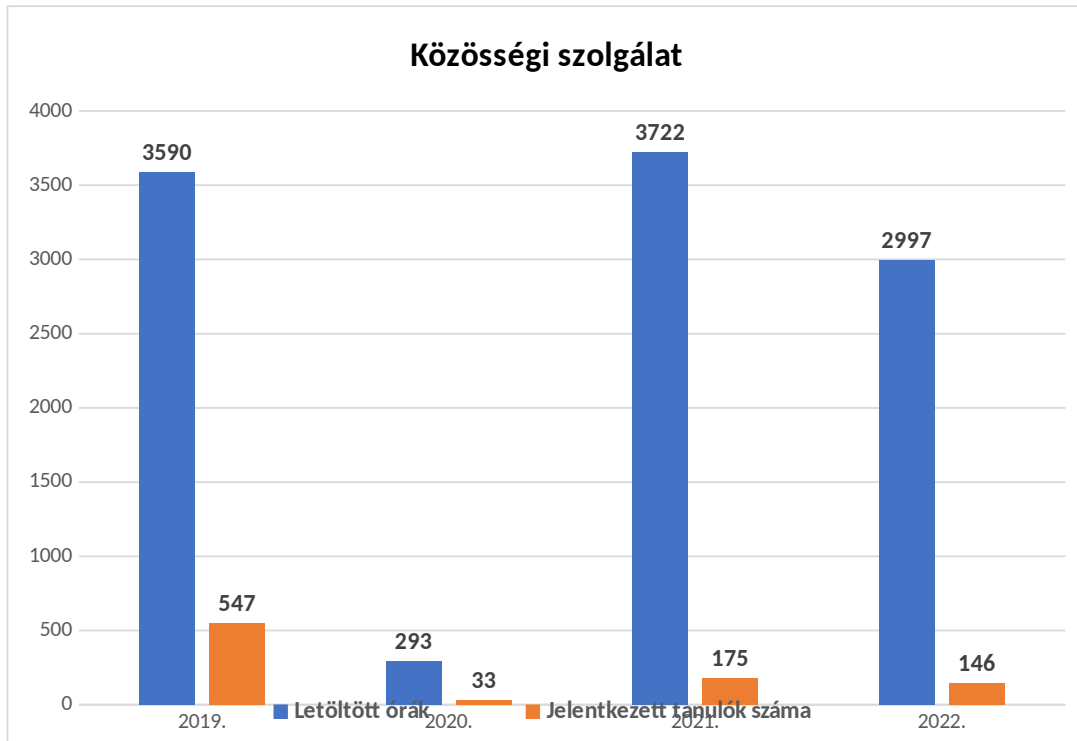
5. sz. melléklet

6. sz. melléklet

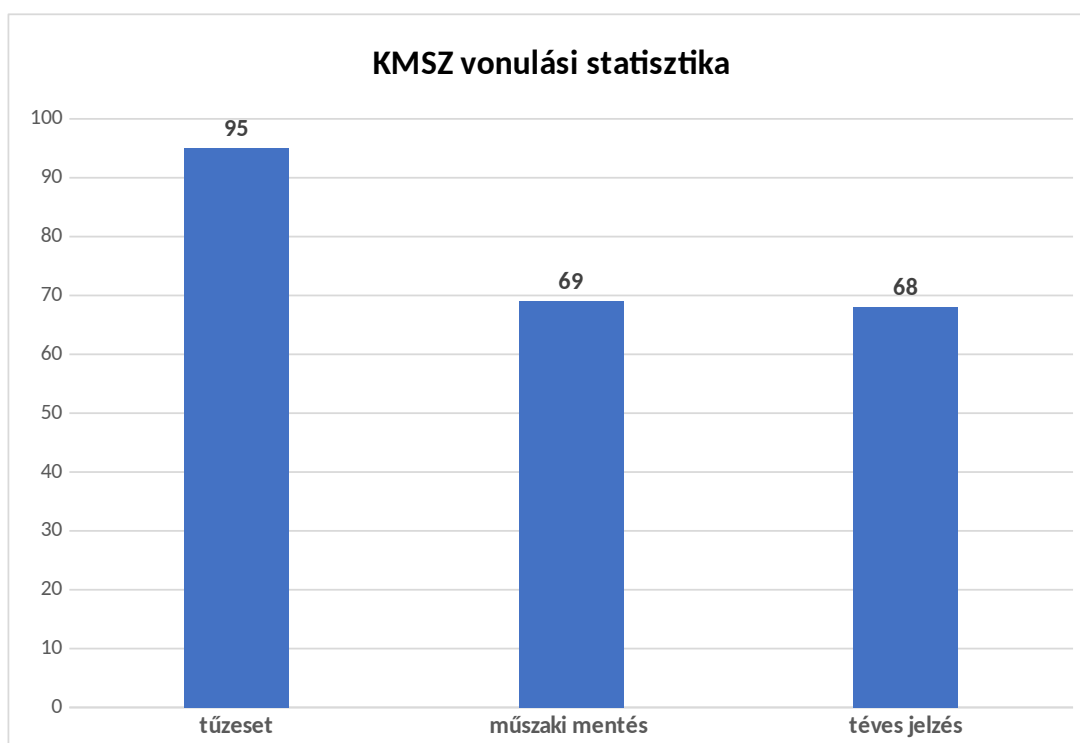
7. sz. melléklet

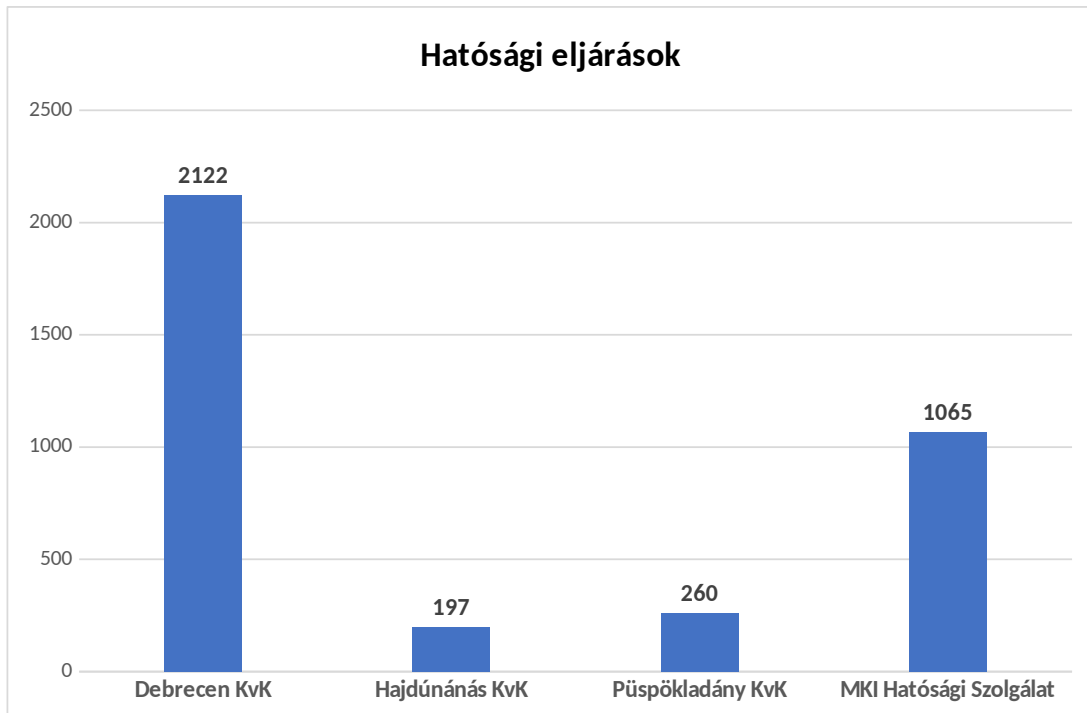
8. sz. melléklet

Település	Veszélyeztető üzem	Gyakorlat időpontja	Részleges/komplex R/K	Résztevők száma (fő)
Nagyhegyes	Magyar Földgáztároló Zrt.	2022.05.26	R	14
Hajdúszoboszló	MOL Nyrt. PBTT Töltő-lefejtő	2022.09.13	R	22
Nádudvar	Nádudvari Agrokémia Kft.	2022.09.22	R	20
Kaba	Chemical-Seed Kft.	2022.10.27	R	16
Püspökladány	Klorid Zrt.	2022.11.09	R	24
Derecske	KITE Zrt.	2022.11.16	R	17
Debrecen	TEVA Zrt.	2022.12.07	R	32
Résztevők létszáma összesen				145

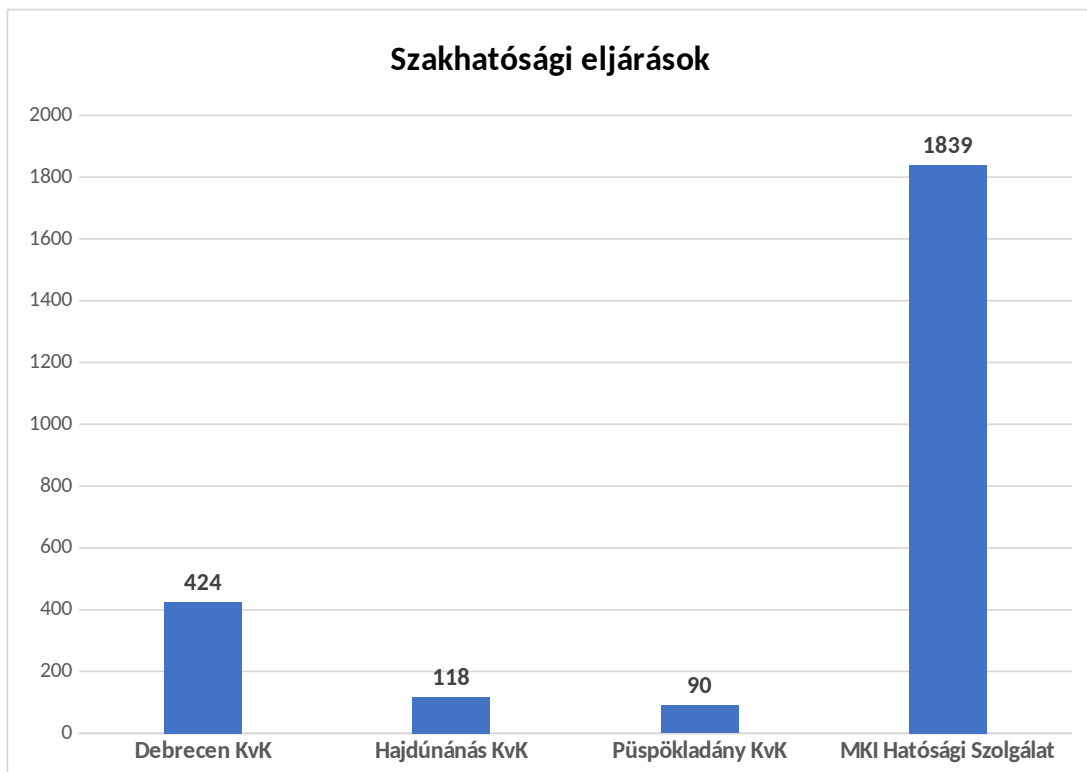
9. sz. melléklet

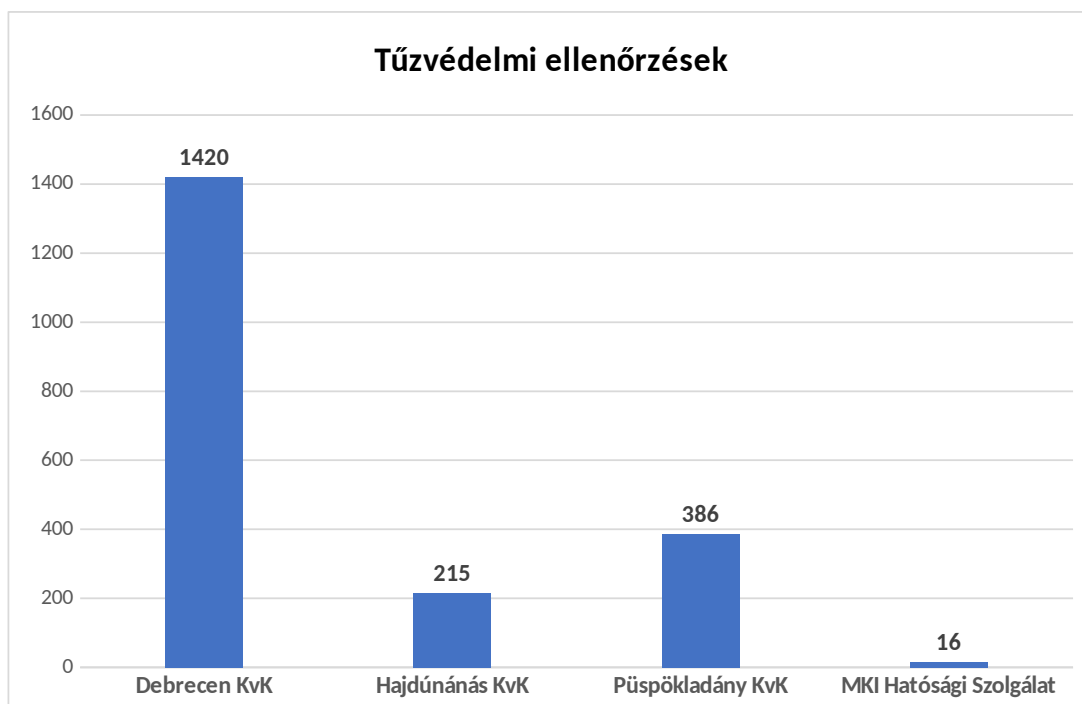
10. sz. melléklet

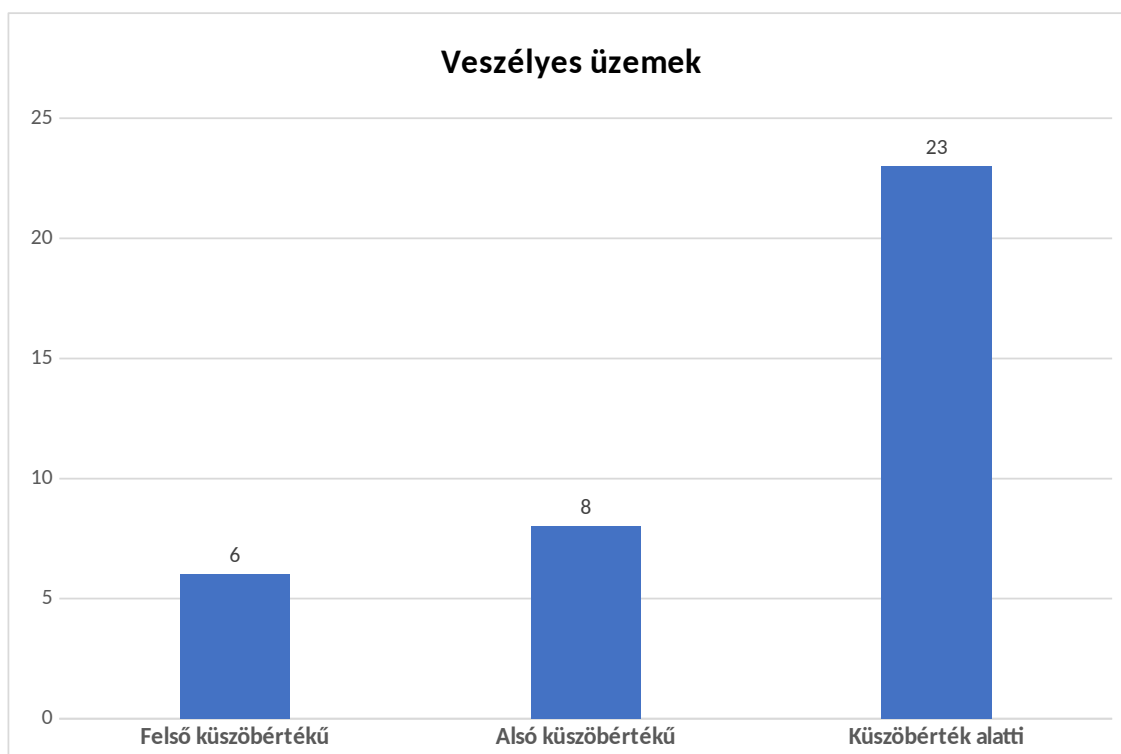
11. sz. melléklet

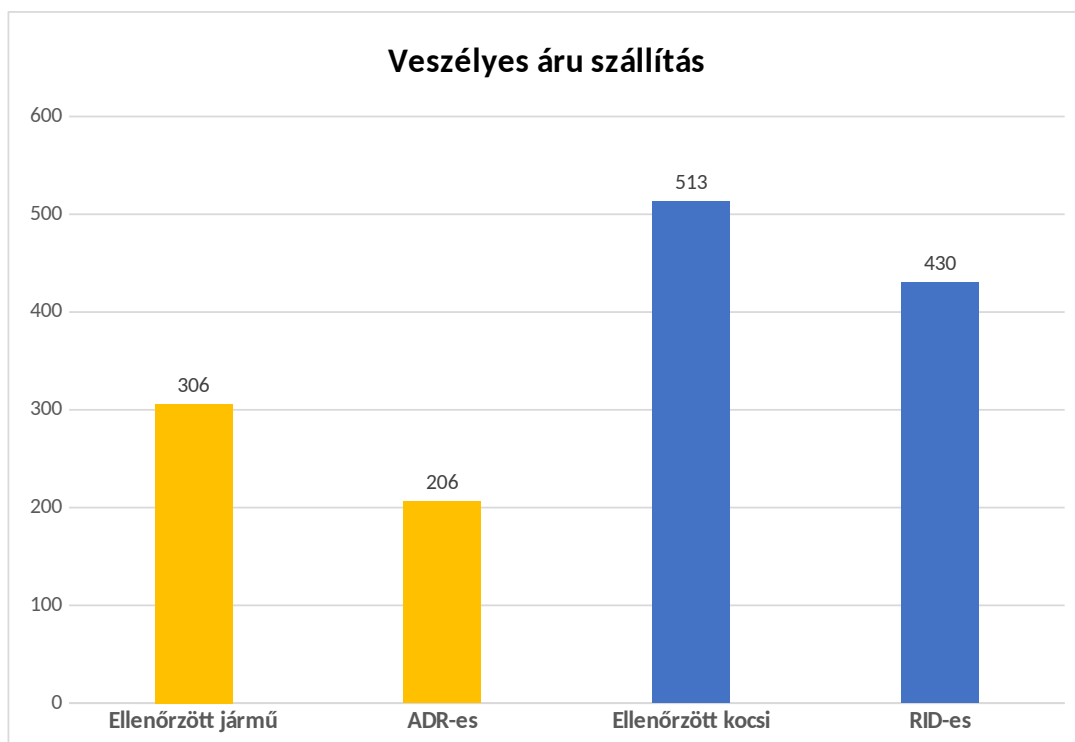
12. sz. melléklet

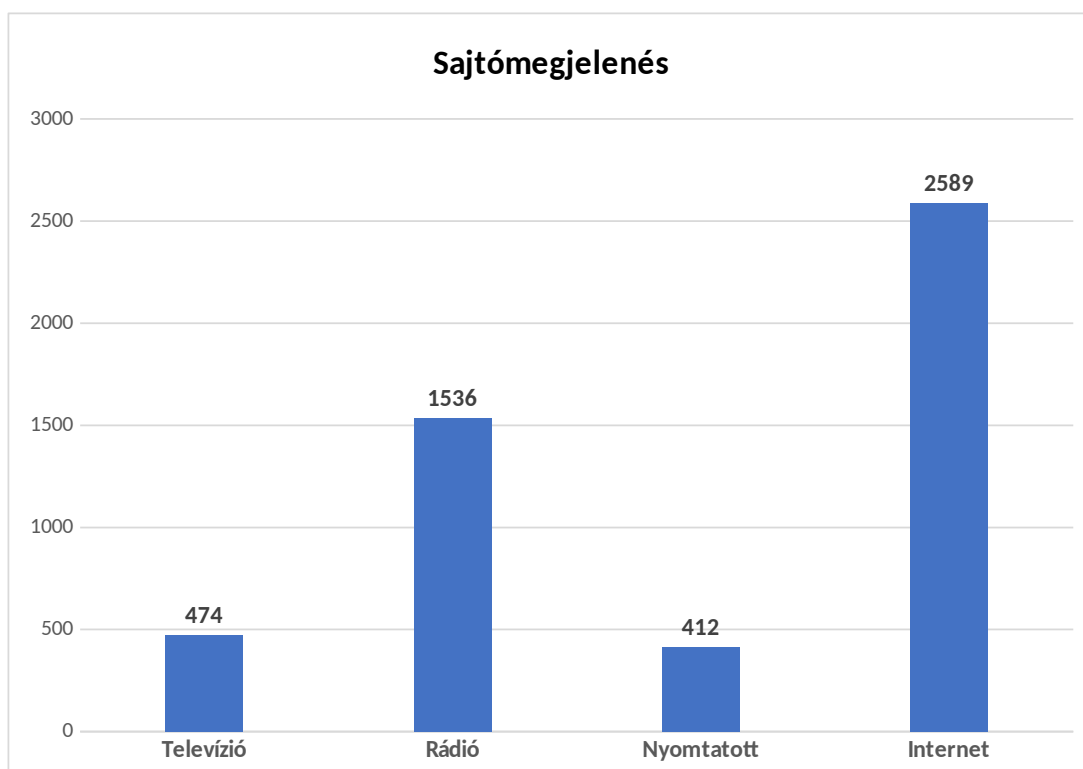
13. sz. melléklet

14. sz. melléklet

15. sz. melléklet

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
35900/2819-1/2023.ált.